

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Altibox AS

Besøksadresse: Breiflåtveien 18
4017 Stavanger
Postboks 8124, 4069 Stavanger
Telefon: +47 51 90 80 00

Org nr 984 586 612

Deres ref.
10/139- EW

23. september 2010

Høring – Endring i ekomlov og –forskrift 2010

Altibox AS viser til Samferdselsdepartementets høringsbrev av 23.06.2010. Nedenfor følger Altibox sine kommentarer til noen av endringene i ekomlov og –forskrift som omtales i høringsnotatet.

Samlokalisering (nytt annet ledd i § 4-4 i ekomloven)

Det finnes i dagens ekomlov en bestemmelse om pålegg om samlokalisering. Departementet foreslår å styrke myndighetenes adgang til å pålegge samlokalisering i vid forstand. Bakgrunn for denne endringen er ifølge høringsnotatet å gjennomføre en ny bestemmelse i rammedirektivet som gir myndighetene rett til å pålegge plikt til deling av kabler. Et slikt pålegg forutsetter at duplisering av infrastruktur er vanskelig å gjennomføre eller ikke er samfunnsøkonomisk effektivt. Den nye bestemmelsen har følgende ordlyd i forslag til nytt annet ledd i § 4-4 i ekomloven:

“Myndigheten kan pålegge enhver kabeleier plikt til deling av kabler i bygning, eller til nærmeste konsentrasjons- eller distribusjonspunkt hvor dette er plassert utenfor bygning, når duplisering av slik infrastruktur er vanskelig å gjennomføre eller ikke er samfunnsøkonomisk effektivt.”

For Altibox fremstår det som svært uklart hva en slik ny bestemmelse vil bety i praksis. Forutsigbare regulatoriske rammebetingelser er viktig for aktører som foretar store investeringer i ny, fremtidsrettet aksessinfrastruktur. Altibox har lagt til grunn at ekommyndighetene i ulike sammenhenger de siste årene har konkludert med at tilgangsregulering for fiberaksesser vil ha en så stor negativ effekt på investeringsincentiver at det ikke anses som et formålstjenlig regulatorisk virkemiddel, gitt det politiske målet om utbygging av høykapasitetsnett i hele landet. Dette har kommet til uttrykk både gjennom SMP-vedtak i det såkalte LLUB-markedet og i PTs rapport “Høykapasitetsnett – Utbygging og økt valgfrihet for brukerne: Mulige tiltak, forretningsmodeller og framtidig regulering” fra februar i år.

På denne bakgrunn vil en ny bestemmelse i ekomloven som åpner for at myndighetene kan pålegge enhver kabeleier plikt til deling av kabler i/til bygninger være egnet til å skape betydelig usikkerhet om tidligere vedtak og uttalelser fra ekommyndighetene om tilgangsregulering for utbyggere av nye høykapasitetsnett. Dette kan i

verste fall føre til at fiberutbyggingen stopper opp flere steder i landet. En slik utvikling vil ikke være i tråd med Soria Moria II-erklæringen som understreker viktigheten av å tilrettelegge for bredbånd med tilstrekkelig kapasitet til å møte fremtidige behov innen skole, helse, næringsliv og husholdninger i hele landet.

Altibox mener rammedirektivets artikkel 12.3 må anses tilstrekkelig ivaretatt gjennom eksisterende § 12-3 om ekspropriasjon, og at det vil være svært uheldig om forslaget til nytt andre ledd i § 4-4 tas inn i loven og skaper mer uforutsigbare rammebetingelser for aktører som ønsker å bidra til regjeringens mål om økt utbygging av høykapasitetsnett helt inn til den enkelte sluttbruker.

Altibox oppfatter høringsnotatet slik at den nye bestemmelsen primært er tatt inn for at ekomloven skal være i samsvar med rammedirektivets artikkel 12.3, og at den ikke foreslås tatt inn som følge av at det er behov for en slik utvidet hjemmel ut fra norske markedsforhold. Dersom departementet kommer til at den foreslåtte bestemmelsen likevel skal tas inn i ekomloven, anmoder Altibox om at det i merknaden til bestemmelsen presiseres at dette ikke innebærer noen endring i gjeldende tilgangsregulering for fiberaksessnett.

Bindingstid ved inngåelse av avtaler (§ 2-4, tredje ledd i ekomloven)

I henhold til USO-direktivet kan det maksimalt være 24 måneders binding i avtaler mellom tilbyder og sluttbruker. Det foreslås videre i direktivet at tilbydere også skal ha plikt til å tilby avtaler med maksimal varighet på 12 måneder. På denne bakgrunn inneholder høringsdokumentet følgende forslag til ny bestemmelse om bindingstid:

“Avtale mellom tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste og sluttbruker skal ikke være bindende for en lengre periode enn 12 måneder. Tilbyder skal også tilby avtale som automatisk bortfaller uten nærmere oppsigelse etter maksimalt 12 måneder.

Departementet viser i høringsnotatet til at Forbrukerombudet (FO) har forhandlet frem regler for maksimal bindingstid med aktører i telemarkedet i ulike sammenhenger, senest i forbindelse med FOs bransjenorm for internettaksess. Etter departementets syn har FO og bransjen kommet frem til en balansert ordning som tilgodeser flere viktige hensyn, herunder hensynet til forbrukerbeskyttelse, konkurransen i markedet og teknisk innovasjon.

Altibox støtter departementets syn på at FOs enighet med de største bransjeaktørene bør legges til grunn når ny bestemmelse om bindingstid i ekomloven skal utformes. Altibox vil samtidig understreke at enigheten om bindingstid på 12 måneder kun gjelder for forbrukere og ikke for sluttbrukere generelt. Dette ble eksplisitt diskutert mellom FO og bransjeaktørene forut for ferdigstillelsen av bransjenormen for internettaksess. FO presiserte på bakgrunn av innspill fra aktørene at 12 måneders fristen kun omfattet privatpersoner og ikke borettslag, bedrifter, organisasjoner og offentlig virksomhet. Som aktørene den gang påpekte overfor FO er det i mange tilfeller borettslag og bedrifter som selv ønsker å inngå kontrakter med lengre enn 12 måneders varighet.

Altibox er innforstått med at bindingstider ved avtaleinngåelse ikke må være til ugunst for sluttbrukerne. Samtidig er det viktig for Altibox å understreke at etablering av fiberaksesser innebærer en ikke ubetydelig investering for utbygger i en initiell fase av kundeforholdet, og således vil abonnementsprisen de første månedene i realiteten innebære en betydelig subsidiering av kunden. Derfor er bindingstider en viktig forutsetning for utbygging av fiberaksessnett.

På denne bakgrunn anmoder Altibox om at ny bestemmelse om maksimal bindingstid på 12 måneder avgrenses til forbrukere/privatpersoner og ikke gjelder for sluttbrukere generelt.

Altibox etterspør videre en klargjøring av hva som menes med at tilbyder skal tilby "avtale som automatisk bortfaller uten nærmere oppsigelse etter maksimalt 12 måneder". Vi forutsetter at det ikke betyr at automatisk oppsigelse av abonnement etter bindingstidens utløp skal være hovedregelen. En slik hovedregel vil ikke være i forbrukerens interesse ettersom det både vil kunne medføre kostnader ved reetablering av kundeforholdet (ny etablerings-/tilkoblingspris etc) og uønsket avbrudd i tjenesteleveransen.

Altibox mener på denne bakgrunn at hovedregelen bør være som i dag, dvs. at avtalen fortsetter etter bindingstidens utløp dersom ikke avtalen sies opp av kunden.

Samtykke til kostnadssperrer for bruk av innholdstjenester over elektronisk kommunikasjon (§ 5a-2 i ekomforskriften)

Det legges opp til styrket adgang for sluttbrukere til å reservere seg mot fellesfakturerte tjenester, herunder reservasjon gjennom beløpsgrenser. Dersom det foreligger tekniske og/eller kostnadmessige forhold som gjør at det vil være uforholdsmessig å stille krav om beløpsgrenser, må tilbyder i henhold til høringsforslaget avtale med sluttbruker at fellesfakturerte tjenester kan tilbys over abonnementet. Departementet presiserer i høringsnotatet at når det gjelder mobile innholdstjenester er tilbydernes plattformer allerede i utgangspunktet utviklet for å kunne tilby kostnadskontroll. Den nye bestemmelsen er derfor ikke relevant for mobile innholdstjenester.

Altibox har i dag ikke kostnadssperrer/beløpsgrenser knyttet til VoIP-tjenesten og 82x-nummer, men kundene har mulighet til å sperre for slike samtaler. Innføring av kostnadssperrer/beløpsgrenser for VoIP vil være teknisk problematisk, og Altibox legger til grunn at det fortsatt vil være tilstrekkelig at kunden kan sperre for 82x-nummer.

For øvrig savner Altibox en nærmere definisjon av begrepet "fellesfakturerte tjenester".

Tilgjengelighet til nummer (§ 17 i nummerforskriften)

For å implementere USO-direktivets artikkel 28 foreslås en ny bestemmelse som presiserer at plikten i tillegg til formidling av anrop til nummer i nasjonal nummerplan, herunder stedsuavhengige nummer, også omfatter formidling av anrop til og fra den europeiske nummerserien +3883 (ETNS), til nummer i nummerserien +800 (UIFN) og til nummer i andre EU/EØS-lands nummerplaner, herunder stedsuavhengige nummer.

I høringsnotatet er det presentert to alternative unntaksbestemmelser:

1. Unntak kun for nummer i andre EU/EØS-lands nummerplaner, herunder stedsuavhengige nummer dersom B-abonnet av økonomiske årsaker har valgt å begrense tilgang fra A-abonnenter lokalisert i særskilte geografiske områder eller dersom formidlingsplikten er teknisk eller økonomisk uforsvarlig for tilbyder
2. Unntak for all formidling av anrop dersom B-abonnet av økonomiske årsaker har valgt å begrense tilgang fra A-abonnenter lokalisert i særskilte geografiske områder eller dersom formidlingsplikten er teknisk eller økonomisk uforsvarlig for tilbyder

Departementet ber om innspill på hvilken av disse unntaksbestemmelsene som bør tas inn i den reviderte forskriften. Altibox er av den oppfatning at unntaksbestemmelse 2 bør legges til grunn. Årsaken til dette er at dersom den situasjonen som omtales i unntaksbestemmelsen oppstår, vil det være nødvendig med unntak fra plikten til formidling av anrop uavhengig av type nummer for termineringen av anropet.

Nummervisning (§ 6-1 i ekomforskriften)

Høringsnotatet inneholder en ny bestemmelse om plikt for tilbyder til å sperre for anrop hvor anropende sluttbruker benytter seg av tjenester som gjør at A-nummer som vises ved anrop ikke er korrekt. Bestemmelsen er ment å fremme mottakers mulighet til å avslå anrop hvor innringer ønsker å skjule eget nummer. Det presiseres i høringsnotatet at bestemmelsen ikke er ment å ramme de tilfeller hvor A-abonnementen har bruksrett til det nummeret som vises, slik som for eksempel ved visning av et hovednummer ved anrop fra de enkelte terminaler i en bedrift. Departementet ber om innspill til tekniske og økonomiske konsekvenser av forslaget.

Altibox' kunder kan i dag velge å benytte skjult nummer, både permanent og per samtale. Når det gjelder avvisning av anrop hvor A-abonent ikke er rettmessig eier av nummeret, vil det slik Altibox ser det komme i konflikt med plikten til A-nummeroverføring. En tilbyder vil ikke ha mulighet til teknisk å avvise et anrop med et A-nummer som er i henhold til nasjonal nummerplan.

For å ivareta hensynet bak den foreslåtte bestemmelsen om A-nummer avvisning, mener Altibox det heller bør tas inn en bestemmelse i forskriften om at alle tilbydere som en del av avtalen med kunden må forplikte kunden til ikke å originere samtaler med A-nummer som ikke tilhører kunden, med mindre det er snakk om en viderekoblet samtale hvor opprinnelig A-nummer vises.

Hemmelig nummer (§ 6-6 i ekomforskriften)

Foreslåtte endringer i bestemmelsen om hemmelig nummer synes å innebære en endring vedrørende rutiner for portering av nummer hvor kunden har hemmelig nummer, sammenlignet med dagens praksis.

Altibox vil påpeke at det har blitt utarbeidet administrative rutiner for portering av nummer i regi av Post- og teletilsynets Arbeidsgruppe Nummer, herunder hvordan kunder med hemmelig nummer skal håndteres. Altibox mener at ny bestemmelse om portering av kunder med hemmelig nummer i ekomforskriften bør gjenspeile de rutiner som Post- og teletilsynet og bransjeaktørene har blitt enig om i Arbeidsgruppe Nummer.

Vennlig hilsen
for Altibox AS,

Eva Jensen
Produktgruppesjef, Kommunikasjon